

porunu kimler hazırlamakla yükümlüdür?

2007 hesap dönemine ilişkin olarak,

■ Büyük Mükellefler Vergi Dairesi mükellefleri, yurtiçi ve yurtdışı ilişkili kişilerle olan işlemlerine ilişkin olarak transfer fiyatlandırması raporu hazırlamak zorundadırlar.

■ Diğer kurumlar vergisi mükellefleri ise, yalnızca yurtdışı ilişkili kişilerle olan işlemlerine ilişkin olarak transfer fiyatlandırması raporu hazırlamak zorundadırlar.

■ Yanlıca yurtiçi ilişkili kişilerle işlemleri olan (BMV üyeleri dışındaki) KV mükellefleri ile yurtiçi ve yurtdışı ilişkili kişi işlemleri olan gelir vergisi mükellefleri yalnızca 1 nolu transfer fiyatlandırması tebliğinde öngörülen belgeleri hazırlamakla yükümlüdürler.

Yıllık Transfer Fiyatlandırması Raporu'nun, Kurumlar Vergisi beyannamesinin verilme süresine kadar hazırlanması ve bu süre sona erdikten sonra istenmesi durumunda İdare'ye veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlara ibraz edilmesi zorunludur.

Ancak 2 seri nolu transfer fiyatlandırması tebliği ile 2007 yılına ilişkin raporun hazırlanma süresi uzatılmıştır. Buna göre:

Yıllık Transfer Fiyatlandırması Raporu 2007 hesap dönemine münhasır olmak üzere, kurumlar vergisi beyannamesinin verilme süresinin son gününü takip eden ikinci ayın sonuna kadar hazırlanabilecektir. Dolayısıyla söz konusu raporun en geç 30 Haziran 2008 tarihi itibarıyla hazırlanması ve bu süre sona erdikten sonra istenmesi durumunda İdare'ye veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlara ibraz edilmesi gerekmektedir."

7. Serbest bölgelerle yapılan işlemler transfer fiyatlandırması raporuna dahil edilecek mi?

2 seri nolu transfer fiyatlandırması tebliğine göre, tüm kurumlar vergisi mükelleflerinin 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren serbest bölgelerde bulunan ilişkili kişilerle yaptıkları işlemlerin, Yıllık Transfer Fiyatlandırması Raporuna dahil edilmesi gerekmektedir. Ayrıca, serbest bölgelerde faaliyette bulunan kurumlar vergisi mükelleflerinin de 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren, ilişkili kişilerle yaptıkları yurtiçi işlemlerine ilişkin olarak Yıllık Transfer Fiyatlandırması Raporunu kurumlar vergisi beyannamesinin verilme süresine kadar hazırlamaları zorunludur. Ve bu süre sona erdikten sonra istenmesi durumunda da İdare'ye veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlara ibraz etmeleri zorunludur.

Buna göre, tüm kurumlar vergisi mükelleflerinin 01.01.2008 tarihinden itibaren yurtdışı şubeleri ile serbest bölgelerde bulunan ilişkili kişilerle yaptıkları işlemlerin Yıllık Transfer Fiyatlandırması Raporuna dahil edilmesi gerekmektedir.

9. Transfer fiyatlandırmasına ilişkin düzenlemelere uyulmaması halinde ne gibi cezalar gündeme gelir?

Teşebbüs sahibi ve kurumların, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit ettikleri bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunarak tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı yapmaları durumunda, Vergi Usul Kanunu'nun cezalara ilişkin hükümleri uygulanacaktır.

Transfer Fiyatlandırması Tebliği ile İdare'ye ibraz etme zorunluluğu getirilen bilgi ve belgeleri Tebliğde belirlenen sürelerde vermeyenler hakkında da Vergi Usul Kanunu'nun cezalara ilişkin hükümlerinin uygulanacaktır.

Danışman

Dr. Metin Duran KPMG TÜRKİYE Vergi Ortağı

1. Transfer fiyatlandırması nedir?

Transfer fiyatlandırması, malların, hizmetlerin ya da gayri maddi hakların ilişkili kişiler arasında el değiştirmesinde uygulanan fiyatlar olarak tanımlanmaktadır.

Türkiye'de Kurumlar Vergisi Kanunu, ilişkili şirketler arasındaki alışverişlerde ülke içi ya da uluslararası ayrımı yapmaksızın emsallere uygunluk ilkesine uyulmasını zorunlu kılmıştır. Bu nedenle kurumların hem yurtiçi hem de yurtdışında bulunan ilişkili kişilerle yapmış oldukları işlemler transfer fiyatlandırmasına ilişkin düzenlemelerin kapsamı içerisinde. Dolayısıyla, transfer fiyatlandırması yalnızca çokuluslu şirketleri değil, ülke içinde faaliyet gösteren grup şirketlerini de ilgilendiren bir konudur.

Ülkelerin transfer fiyatlandırmasını uygulamaması durumunda büyük bir çifte vergilendirme riski doğabilir. Bir ülkede yapılan transfer fiyatındaki düzeltmeler, diğer ülkede kabul edilmez ise aynı kazanç üzerinden iki kez vergilendirilme yapılması söz konusu olacaktır. Aynı sorun ülke içinde de söz konusu olabilir. Bir kurumda yapılan düzeltme diğer kurumda da yapılmazsa yine aynı kazanç üzerinden birden fazla vergi alınması sorunuyla karşılaşılabilir.

2. Kimler ilişkili kişi sayılır?

"İlişkili kişi; kurumların kendi ortakları, kurumların veya ortaklarının ilgili bulunduğu gerçek kişi veya kurum ile idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu ya da nüfuzu altında bulundurduğu gerçek kişi veya kurumları ifade eder.

Ortakların eşleri, ortakların veya eşlerinin üstsoy ve altsoy ile üçüncü derece dahil yansoy hısımları ve kayın hısımları da ilişkili kişi sayılır. Kazancın elde edildiği ülke vergi sisteminin, Türk vergi sisteminin yarattığı vergilendirme kapasitesi ile aynı düzeyde bir vergilendirme imkânı sağlayıp sağlamadığı ve bilgi de-

ğişimi hususunun göz önünde bulundurulması suretiyle Bakanlar Kurulunca ilan edilen ülkelerde veya bölgelerde bulunan kişilerle yapılmış tüm işlemler, ilişkili kişilerle yapılmış sayılır."

Bu tanıma göre aşağıdaki kişiler transfer fiyatlandırması bakımından ilişki kişi sayılmaktadır.

- Kurumların kendi ortaklarını,
- Kurumların veya ortaklarının ilgili bulunduğu gerçek kişi veya kurumları,
- Kurumların veya ortaklarının idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bu-

TRANSFER FİYATLANDIRMASI

lunduğu gerçek kişi veya kurumları,

- Kurumların veya ortaklarının idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından nüfuzu altında bulundurduğu gerçek kişi veya kurumları,
- Ortakların eşlerini,
- Ortakların veya eşlerinin üstsoy ve altsoy, üçüncü derece dahil yansoy hısımları ve kayın hısımlarını ifade etmektedir.

3. Emsallere Uygunluk İlkesi nedir?

Emsallere uygunluk ilkesi, ilişkili kişilerle yapılan mal veya hizmet alım ya da satımında uygulanan fiyat veya bedelin, aralarında böyle bir ilişkinin bulunmaması durumunda oluşacak fiyat veya bedelle uygun olmasını ifade etmektedir.

Emsallere uygun fiyat veya bedel, aralarında ilişkili kişi tanımına uygun herhangi bir ilişki olmayan kişilerin tamamen işlemin gerçekleştiği andaki koşullar altında oluşturduğu piyasa ya da pazar fiyatı olarak da adlandırılan tutardır. Bu fiyat veya bedel, işlem anında hiçbir etki olmaksızın objektif olarak belirlenen en uygun tutar olup, ilişkili kişilerle yapılan işlemlerde uygulanan fiyat veya bedelin bu tutar olması gerekmektedir.

4. Transfer fiyatlandırmasında hangi yöntemler kullanılır?

Kurumlar, ilişkili kişilerle yaptığı işlemlerde uygulayacağı fiyat veya bedelleri, aşağıdaki yöntemlerden işlemin mahiyetine en uygun olanını kullanarak tespit ederler:

- Karşılaştırılabilir fiyat yöntemi,
- Maliyet Artı Yöntemi,
- Yeniden Satış Yöntemi
- İşleme dayalı net kar marjı yöntemi,
- Kâr bölüşüm yöntemi,
- Mükellefin kendi belirlediği yöntem

1 seri numaralı transfer fiyatlandırması tebliğinde karşılaştırılabilir fiyat yönteminin diğer yöntemlere tercih edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Dolayısıyla, öncelikle karşılaştırılabilir işlemlerin bulunması halinde bu yöntemin uygulanması gerekecek eğer karşılaştırılabilir fiyat yönteminin uygulanması mümkün olmaz ise diğer geleneksel yöntemlerin uygulanması gerekecektir.

Emsallere uygun fiyata geleneksel işlem yöntemleri ile ulaşmak mümkün olmaz ise bu durumda mükellefler işleme dayalı kar marjı yöntemi veya kar bölüşüm yöntemini kullanabilirler.

5. Kimler transfer fiyatlandırması formunu düzenlemek zorundadır?

Kurumlar Vergisi mükelleflerinin, ilişkili kişilerle bir takvim yılı içinde yaptıkları mal veya hizmet alım ya da satım işlemleri ile ilgili olarak "transfer fiyatlandırması, kontrol edilen yabancı kurum ve örtülü sermayeye ilişkin form'u doldurmaları ve yıllık beyanname ekinde bağlı bulunan vergi dairesine ibraz etmeleri gerekmektedir.

Ancak 2 seri nolu transfer fiyatlandırması tebliği ile 2007 yılına ilişkin olarak formun verilme süresi 14 Ağustos 2008 tarihine kadar uzatılmıştır. Dolayısıyla, söz konusu formun Ocak-Haziran/2008 dönemine ait ikinci üç aylık geçici vergi beyannamesinin ekinde 14 Ağustos 2008 günü akşamına kadar bağlı bulunan vergi dairesine gönderilmesi mümkün bulunmaktadır."

6. Yıllık Transfer Fiyatlandırması Ra-